

§ 11

Stadsarkivets remissvar om krav- och behovsanalys angående gemensam it-service, GS-IT

Dnr 1.6-4366/14

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt Stadsarkivets förslag:

1. att godkänna remissvaret.

Handlingar i ärendet

Stadsarkivets tjänsteutlåtande från den 25 mars 2014.

Sammanfattning

Stadsarkivet har, på remiss, fått Stadsledningskontorets förslag angående avtalsförlängning och förnyad centralupphandling av gemensam it-service, diarienummer 031-961/2013, till yttrande senast 7 maj 2014.

Kommunfullmäktige beslutade 2013 att förlänga avtalet med Volvo IT avseende leverans av gemensam it-service till och med den 31 december 2016. Samtidigt gavs kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en detaljerad krav- och behovsanalys avseende avtalets ändamålsenlighet samt fatta beslut om nyttjande av den andra optionsperioden till och med 2018-12-31 alternativt genomföra ny upphandling. Kommunstyrelsen har uppdragit åt stadsdirektören att återkomma med underlag för ett sådant beslut, vilket redovisas i det aktuella ärendet.

Stadsledningskontoret har i sitt arbete med att ta fram en krav- och behovsanalys bjudit in till och genomfört en bred dialog med stadens verksamheter. Av analysen framgår att kärnan i den gemensamma it-servicen överlag upplevs som positiv. Ingen efterfrågan på en återgång till en enhetsvis uppbyggd it-service har framkommit. Krav på förändringar i en framtida utvecklad leverans finns dock, främst inom skolan. Analysens övergripande slutsatser är:

- Samtliga verksamheter som ingick i den förra upphandlingen bör omfattas i ny upphandling
- Avtalet ska fortsatt vara inriktat mot en tjänsteleverans inom samma områden som idag, samt dessutom omfatta applikationsdrift av lokala system
- En tydlig verksamhetsorientering ska ske i kravställningsarbetet, där teknisk kategorisering överges till förmån för en profilering av arbetsplatser utifrån användartyp
- Avtalets övriga delar görs till föremål för en detaljerad översyn vad gäller såväl tjänsteinnehåll som kvalitetskrav
- I kravöversynen bör även ingå att undersöka om arbetet med

- användarprofiler kan omfatta surfplattor och smartphones
- Den pedagogiska verksamhetens behov hanteras i en separat lösning

Stadsledningskontoret förordar i utredningen att en ny upphandling bör inledas omgående. Då detta är en tidskrävande process förordas även att nuvarande avtalet förlängs så att en kontrollerad överföring möjliggörs under den sista optionsperioden 2017-2018.

Projektkostnader för upphandlingsarbete och stadens ledning av ett införandeprojekt estimeras till i genomsnitt 40-50 miljoner kronor per år under perioden 2014-2018. Om upphandlingen resulterar i ett leverantörsbyte tillkommer kostnader på uppskattningsvis ytterligare cirka 200 miljoner kronor per år under överföringsperioden.

Givet dessa kostnader för etablering av ny leverans för gemensam it-service förordar stadsledningskontoret att ett nytt avtal bör ges en väsentligt längre löptid än vad som varit fallet i det nuvarande avtalet, förslagsvis minst fyra och högst 16 år.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Arba Kokalari m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Ann Mari Engel (V) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:
 - att avstyrka förslaget om att förlänga avtalet med Volvo IT i ytterligare två år efter 2016
 - att anföra följande

Stadens upphandling av gemensam IT-service från Volvo-IT har med rätta fått motta mycket kritik. Den genomfördes utan föregående behovs analys och utan tillräcklig kostnadsanalys. Detta har kritiserats av stadens revisorer. För flertalet av stadens bolag och förvaltningar har avtalet inneburit både sämre och dyrare IT-service. För t ex skolorna har det närmast blivit katastrofalt, då utformningen av tjänsterna inte alls anpassats till deras behov.

Vi instämmer med förvaltningen i att det kan vara nödvändigt med en gemensam it-service för staden. Detta konstaterades i en utredning redan 2006. Det är däremot inte nödvändigt att denna upphandlas av ett privat bolag i Göteborg. Vi anser att upphandlingen gjordes på ett alltför lättvindigt sätt. Det fanns dessutom bara två anbud. Dessa borde ha jämförts med kostnaden och effekterna av att driva denna i egen regi och med anpassning till stadens olika behov. En utvärdering av upphandlingen har gjorts på uppdrag av SLK, som själva

ansvarade för upphandlingen. Inte oväntat kom man fram till ett positivt resultat.

Vi anser det bör göras en ordentlig oberoende granskning av utfallet av detta avtal för stadens bolag och förvaltningar. Dessutom bör en utredning göras om möjligheten att staden själv återtar ansvaret för it-service. Innan så har skett bör inget beslut tas om att förlänga avtalet med ytterligare två år.

Beslutsgång

Ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Arba Kokalari m.fl. (M).

Reservation

Vice ordföranden Ann Mari Engel (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas Emilia Bjuggren m.fl (S) enligt följande:

Socialdemokraterna har vid flertalet tillfällen framfört kritik avseende de funktionsbrister och stora och onödiga kostnader i det nuvarande GS-IT-systemet. När kommunfullmäktige beslutade om att förlänga avtalet med Volvo-IT i maj 2013 reserverade vi oss emot beslutet och förordade införandet av ett nytt system som garanterar god funktionalitet. I ärendet skrev vi bland annat följande:

’Vi finner det anmärkningsvärt att en upphandling som omsätter så stora ekonomiska belopp och som samtidigt har varit föremål för så mycket kritik som GS-IT förlängs utan att en ordentlig analys görs av ärendet. Att enkelt avfärda en ny upphandling med invändningen att det är en stor process ter sig märkligt när det är uppenbart att det finns starka funktionsbrister som ännu inte kunnat åtgärdas.’

GS-IT har bland annat av stadens egna revisorer och externa utvärderare fått skarp kritik för systemets bristande användarvänlighet och förmåga att leva upp till alla de behov som finns inom stadens verksamheter. Detta har i synnerhet varit ett stort problem inom skolan där systemets bristande flexibilitet fått negativa konsekvenser för IT-användningen i undervisningen.

Stockholms stad bör ersätta det nuvarande systemet med en ny funktionell IT-lösning. Att Stadsledningskontoret i det läget planerar för en förlängning avtalet är därför olyckligt.

Särskilt uttalande lämnas Mats Berglund (MP) enligt följande:

Stadens upphandling av Volvo IT som leverantör av IT-system går till historien som en av de mest misslyckade upphandlingarna som någonsin genomförts. Den resulterade i höga kostnader, stora administrativa problem och mängder av datorer som inte fungerade som de skulle.

När nu stadsledningskontoret efterfrågar synpunkter avseende krav och behov inför kommande upphandling 2017 hänvisar vi – utöver Kulturförvaltningens respektive Stadsarkivets remissvar – till den motion som Miljöpartiet lämnade in till kommunfullmäktige 2010 (Motion 2010:9, *En friare IT-struktur* av Mats Berglund (MP)).

Där framfördes bland annat:

- behovet av *plattformsoberoende*, dvs möjligheten att använda annat än enbart Windowsbaserade operativsystem,
- behovet av *öppen programvara och öppna standarder*, vilket ökar flexibiliteten och minskar sårbarheten,
- behovet av att *tillgängliggöra egen rådata*, för återanvändning och för ökad transparens.